

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

معاونت پژوهش و برنامه ریزی
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

آزمایشگر آزمایشگاه کاشی

گروه شغلی سرامیک

شماره ملی شناسایی شغل

۰-۲۹/۲۱/۱/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۲۹/۲۱/۱/۱-۰

شروع اعتبار : ۱۳۸۹/۲/۱۵

پایان اعتبار : ۱۳۹۲/۲/۱۵

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته سرامیک

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

- شرکت خوشه کاشی و سرامیک یزد

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان یزد

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی، خیابان خوش شمالی، نبش نصرت، ساختمان شماره ۲، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شغل و آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	محمد نظامی	لیسانس	مهندسی عمران	۶ سال
۲	حسین غفور زاده	دیپلم	انسانی	۵ سال تولید
۳	سید عبد الوهاب میرعلایی	دیپلم	کاردانش	۴ سال لاج
۴	عباس دهقانی	کاردانی	فنی	۱۵ سال بالمیل
۵	وحید امیری	کاردانی	تاسیسات	۱۳ سال پرس
۶	مهدی غفورزاده فیروزآبادی	کارشناس	مکانیک	۱۵ سال کوره
۷	صباغ زاده	کارشناس	شیمی	۲۷ سال آزمایشگاه
۸	علیرضا غفور زاده	دیپلم	فنی	۱۵ سال انبار
۹				
۱۰				

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل : آزمایشگر آزمایشگاه کاشی

شرح شغل ۱

آزمایشگر آزمایشگاه کاشی از مشاغل حوزه سرامیک (کاشی) بوده و شایستگی های از قبیل تهیه محلولهای اندیکاتوری و بافری ، اندازه گیری مقدار اکسیدها در مواد اولیه و مراحل مختلف تولید باروش تیتراسیون و رسوبگیری ، اندازه گیری مقاومت شوک حرارتی و رنگ ناپذیری لعاب کاشی و اندازه گیری درصد انبساط وانقباض با دستگاه دیلاتومتر را دارد و با سرپرست آزمایشگاه در ارتباط می باشد.

ویژگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : فوق دیپلم شیمی و سرامیک
حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل جسمی و ذهنی
مهارت های پیش نیاز این استاندارد : -

طول دوره آموزش

طول دوره آموزش : ۸۶ ساعت
- زمان آموزش نظری : ۳۱ ساعت
- زمان آموزش عملی : ۵۵ ساعت
- کارورزی : - ساعت
- زمان پروژه : - ساعت

شیوه ارزشیابی

آزمون نظری : ۲۵٪

آزمون عملی : ۶۵٪

اخلاق حرفه ای : ۱۰٪

صلاحیت های حرفه ای مربیان

کارشناسی مهندسی شیمی ، سرامیک با حداقل ۴ سال سابقه کار مرتبط

استاندارد شغل^۲

– شایستگی های^۳ شغلی

ردیف	توانایی ها
۱	توانایی تهیه محلولهای تامپون و اندیکاتوری
۲	توانایی اندازه گیری مقدار اکسیدها در مواد اولیه و مراحل مختلف تولید باروش تیتراسیون و رسوبگیری
۳	توانایی ذوب قلیایی کردن مواد سیلیکاتی و استاندارد نمودن محلول های معلوم العیار
۴	توانایی اندازه گیری درجه خلوص مواد شیمیایی خریداری شده
۵	توانایی اندازه گیری نقطه ذوب با مخلوط
۶	توانایی اندازه گیری رنگ ناپذیری سطح لعاب دار کاشی
۷	توانایی انجام آزمایش شوک حرارتی بر روی کاشی
۸	توانایی اندازه گیری اسیدی و بازی بودن مقاومت لعاب کاشی و تعیین سختی لعاب کاشی
۹	توانایی اندازه گیری درصد انبساط و انقباض با دستگاه دیلاتومتر
۱۰	توانایی اجرای الزامات سیستم مدیریت کیفیت
۱۱	
۱۲	

^۲. Occupational Standard

^۳ Competency

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تهیه محلولهای تامپون و اندیکاتوری
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۵	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع محلول بافری متیل تیمل متیل رد متیل اورانژ دستکش ماسک			۲ ۲	دانش : - مواد شیمیایی مورد لزوم جهت تهیه محلولهای بافری مختلف - اندیکاتورهای مختلف متیل تیمل ، متیل رد ، متیل اورانژ (
		۲/۵ ۲/۵		مهارت : - تهیه محلولهای بافری مختلف - تهیه محلولهای اندیکاتوری
				نگرش : - صرفه جویی در مصرف مواد
				ایمنی : - استفاده از دستکش و ماسک
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی اندازه گیری مقدار اکسیدها در مواد اولیه و مراحل مختلف تولید باروش تیتراسیون و رسوبگیری
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۸	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مواد اولیه کاشی دستکش			۱ ۱/۵ ۱/۵	دانش: - اکسیدهای موجود در مواد اولیه کاشی و محصولات خط تولید - روش تیتراسیون - روش رسوب گیری
		۴ ۴		مهارت: - اندازه گیری مقدار اکسیدها در مواد اولیه کاشی با روش تیتراسیون - اندازه گیری مقدار اکسیدها در مواد اولیه کاشی با روش گراویمتری
	نگرش : - صرفه جویی در مصرف مواد - صداقت در ثبت نتایج			
	ایمنی : - استفاده از دستکش			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	توانایی ذوب قلیایی کردن مواد سیلیکاتی و استاندارد نمودن محلول های معلوم العیار
	۱۴	۱۰	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
سیلیکات ها محلول های شیمیایی دستکش ماسک کروزه پلاتینی ترازو دیجیتال			۰/۵	دانش: - مواد کمکی مورد لزوم جهت ذوب قلیایی - وسایل مورد نیاز در ذوب قلیایی - مفهوم نرمالیتته و مولاریتته - اصول استاندارد کردن محلول های معلوم العیار - سیلیکات ها
			۰/۵	
			۰/۵	
			۱	
			۱/۵	
		۲		مهارت: - توزین مواد نامحلول در شرایط عادی - مخلوط کردن مواد داخل کروزه - کنترل در حین ذوب - استاندارد کردن محلولهای معلوم العیار
	۲			نگرش : -
	۲			ایمنی : - استفاده از دستکش و ماسک
	۳			توجهات زیست محیطی : -
	۳			

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی اندازه گیری درجه خلوص مواد شیمیایی خریداری شده
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۶	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
انواع مواد شیمیایی موجود در کارخانه			۰/۵ ۱/۵	دانش: – تعریف درجه خلوص – مواد شیمیایی خریداری شده
		۶		مهارت: – اندازه گیری درجه خلوص مواد شیمیایی خریداری شده
				نگرش: – دقت در اندازه گیری
				ایمنی: –
				توجهات زیست محیطی : –

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی اندازه گیری نقطه ذوب با مخروط زگر
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
مخروط زگر دستکش نسوز			+/۵ +/۵	دانش: - مخروط زگر - اصول اندازه گیری نقطه ذوب با مخروط زگر
		۳		مهارت: - اندازه گیری نقطه ذوب با مخروط زگر
				نگرش : -
				ایمنی : - استفاده از دستکش نسوز
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی اندازه گیری رنگ ناپذیری سطح لعاب دار کاشی
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۵	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع کاشی با لعابهای مختلف قلم مو مرکب			۲	دانش: - مفهوم رنگ ناپذیری و روش اندازه گیری آن
		۵		مهارت: - اندازه گیری رنگ ناپذیری سطح لعابدار کاشی
				نگرش : - دقت در اندازه گیری
				ایمنی : -
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی انجام آزمایش شوک حرارتی بر روی کاشی
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۴	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
دستگاه اعمال شوک حرارتی کاشی			۱/۵	دانش: - دستگاه اعمال شوک حرارتی - اصول اعمال شوک حرارتی به کاشی
			۱/۵	
		۳		مهارت: - اعمال شوک حرارتی بر روی کاشی - تهیه گزارش شوک حرارتی بر روی کاشی
		۱		
				نگرش : - دقت در انجام آزمایش
			ایمنی : - رعایت موارد ایمنی هنگام کار با دستگاه	
			توجهات زیست محیطی : -	

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی اندازه‌گیری اسیدی و بازی بودن مقاومت لعاب کاشی و تعیین سختی لعاب کاشی
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۳	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع اسید و باز قلم موس جداول سختی دستکش ماسک			۰/۵ ۱ ۰/۵ ۱	دانش: - اسید و بازهای مورد مصرف - اصول اندازه‌گیری مقاومت لعاب کاشی در برابر اسید و باز - قلم موس و جداول مربوطه اصول اندازه‌گیری مقاومت لعاب کاشی در برابر خراشیدگی
		۱/۵ ۱/۵		مهارت: - اندازه‌گیری مقاومت لعاب کاشی در برابر اسید و باز - اندازه‌گیری مقاومت لعاب کاشی در برابر خراشیدگی
	نگرش : - دقت - صرفه جویی در مصرف مواد			
	ایمنی : - استفاده از دستکش و ماسک			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی اندازه گیری در صد انبساط و انقباض با دستگاه دیلاتومتر
	جمع	عملی	نظری	
	۱۱	۶	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
دستگاه دیلاتومتر نمونه کاشی			۳	دانش: - دستگاه دیلاتومتر - تعریف درصد انبساط - تعریف درصد انقباض - اصول اندازه گیری انبساط و انقباض
			۰/۵	
			۰/۵	
			۱	
		۶		مهارت: - اندازه گیری درصد انبساط و انقباض با دستگاه دیلاتومتری
			نگرش : - دقت	
			ایمنی : - رعایت موارد ایمنی هنگام کار با دستگاه	
			توجهات زیست محیطی : -	

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی اجرای الزامات سیستم مدیریت کیفیت
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۵	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
متن استاندارد ISO۹۰۰۰ وسایل کمک آموزشی ویدئو پرژکتور			۱	دانش: - مفهوم کیفیت - استاندارد ISO۹۰۰۰
			۱	
		۵		مهارت: - اجرای استانداردهای نظام تضمین کیفیت
				نگرش: - رعایت دقت و سرعت عمل در هر مرحله
				ایمنی: -
			توجهات زیست محیطی: -	

– برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	دسیکاتور شیشه ای	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۲	خشک کن آزمایشگاهی	یک عدد برای هر کارگاه	
۳	هود صنعتی	یک عدد برای هر کارگاه	
۴	قیف و ملحقات شیشه ای	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۵	کروزه پلتینی ۴۰ سی سی	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۶	بشر پلاستیکی و شیشه ای	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۷	بالن ژوزه مدرج شیشه ای	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۸	استوانه مدرج شیشه ای	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۹	همزن شیشه ای	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۱۰	متر عقربه ای و یا دیجیتالی PH	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۱۱	بورت مدرج شیشه ای	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۱۲	پی پت شیشه ای مدرج	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۱۳	آبفشان پلاستیکی	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۱۴	ترازوی معمولی دیجیتال یک کفه ای	یک عدد برای هر کارگاه	
۱۵	ترازوی آنالوگ ، یک کفه ای	یک عدد برای هر کارگاه	
۱۶	هیتر برقی	یک عدد برای آزمایشگاه	
۱۷	صافی کاغذی بدون خاکستر	یک عدد برای هر ۳ نفر	
۱۸	محلول اسید کلریدریک	نیم لیتر برای هر نفر	
۱۹	محلول اسید سولفوریک	نیم لیتر برای هر نفر	
۲۰	پرمنگنات پتاسیم بصورت پودر	نیم لیتر برای هر نفر	

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

– برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۲۱	آب مقطر استاندارد	نیم کیلو برای هر نفر	
۲۲	سولفات آهن به صورت پودر	نیم کیلو برای هر نفر	
۲۳	سود به صورت قرص	نیم کیلو برای هر نفر	
۲۴	پتاس به صورت قرص	نیم کیلو برای هر نفر	
۲۵	محلول آمونیاک	نیم کیلو برای هر نفر	
۲۶	متر PH کاغذ مخصوص دستگاه	یک عدد برای ۳ نفر	
۲۷	میتل اورانژ بصورت پودر	نیم کیلو برای هر نفر	
۲۸	میتل رد بصورت پودر	نیم کیلو برای هر نفر	
۲۹	ماسک ایمنی	یک عدد برای هر نفر	
۳۰	لباس کار سفید رنگ	یک عدد برای هر نفر	
۳۱	دستکش پلاستیکی	یک عدد برای هر نفر	
۳۲	وسایل کمک آموزشی	۱ سری برای هر کارگاه	
۳۳	رایانه	۱ دستگاه برای هر کارگاه	
۳۴	دستگاه دیلاتومتر	۱ دستگاه برای هر کارگاه	
۳۵	کاشی نمونه	۱۰ عدد برای هر نفر	
۳۶	دستگاه اعمال شوک	۱ دستگاه برای هر کارگاه	
۳۷	قلم مو	۱ عدد برای هر نفر	
۳۸	مخروط زگر	۱ سری برای هر ۳ نفر	
۳۹	دستکش نسوز	۱ جفت برای هر ۳ نفر	

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	شرح
۱	فیلم آموزشی
۲	جزوه آموزشی
۳	دستورالعمل های مرتبط
۴	فرمهای ارائه نظرات
۵	استاندارد های کیفی
۶	جداول سختی